

Settjörn við útrás B við Lágaberg - Sporðhyllir Greinargerð með deiliskipulagsbreytingum

Forsendur skipulagsins

Skipulagssvæði

Skipulagssvæðið er á deiliskipulagssvæðinu, neðan við Lágaberg dálitið ofan við Efri - Sporðhyllur í Elliðaá.

I greinargerð með skipulagi Elliðaárdalsins kafli 3.10.2 "Tillaga að skipulagi við Grænugrót" er þess getið að ræktun og uppgröðsla svæðisins verði hagnað þannig að landið bjöldi upp á útvistartækifæri í náttúrulegu umhverfi fyrir nærliggjandi ibúðarverfi. Einnig er þess getið að svæðið sé sérlega skemmtilegt vetrarland.

Náttúrufaral

Náttúrufar svæðisins einkennist af grjótholti, sem búið er að gróðurvæða. Fura, birkir og greni eru tegundir sem eru örðnar mjög sýnilegar í holtunum, ásamt náttúrulegum lyngmóa. Talsvert er af stórgryti í holtinu ofan við stíg og er holtið mjög fallegt mearfari fjölbreyttum gröðri og dvalarstöðum.

Samkvæmt útteki Náttúrufraðistofnunar Íslands (NÍ-99009), sem unnin var fyrir Borgarskipulag er svæðið skilgreint sem blönduð skógrækt, ásamt beitilyngi, kræki- og bláberjalyngi. Svæðið niður við árbakka er skilgreint sem graslendi með blömplöntum. Fram kemur einnig að varpfuglafanan er fjölbreyttust í Elliðaárdal ofan við stíflu og verpa að staðaldri yfir 20 tegundir.

Samkvæmt Elliðaárdalsgreinargerðinni er ekki vitað um fornminjar á því skipulagssvæði sem um ræðir hér.

Núverandi útrás kemur út alveg niður við árbakka og er mjög sýnilegt steyppt mannvirk. Sunnan megin við útrásina í lægð niður að á er grasigróð flæðiland.

Skipulagsleg staða svæðisins

Allt Elliðaárvæðið er á náttúrumuinjaskrá og nýtur borgarverndar vegna hins einstaka náttúrufars og útvistarmöguleika sem þar eru. Svæðið er skilgreint í aðalskipulagi sem almennt útvistarsvæði.

Útvist

Á svæðinu er 3m breiður malbikaður göngu- og hjólastigur og malarstigar, sem tengjast inn á hann. Tóluverð umferð gangandi, skokkandi og hjólandi folks er á stigunum. Vinsell veiðistaður er austanmegin við ánnu, um 100m neðan við útrásina í svokölluðum Efri - og Neðri Sporðhyllum.

Deiliskipulagsbreyting

Markmið

Markmið frammávæmdanna er að minnka mengunarlagr frá ofvanvatnskerfum sem nú berst í Elliðaár. Þetta næst með því að fella út óuppleyst botnfellanleg efni (t.d. málningarflygsur, sand, malbikslit, byngri aðskotahlut o.fl.), sem berast frá gatnakerfum, bílaplönum og þakflötum. Auk þess skiljast að í settjörnum eðlisleittari efni. Með þessu fyirkomulagi verður hægt að bregðast við mengunarhóppum sem kunna að verða innan áhrifasvæða þeirra ofvanvatnskerfa sem tengd verða settjörnum.

Hönnunarforsendur og skilmálar

Mesta dýpi í tjörn við stöðugt vatnsborð verður mest 1,2 m. Næst bakkanum umhverfis alla tjörnum er 1,0 m breitt svæði þar sem dýpi er 0,2 m.

Þetta svæði gegnir tvíþættu hlutverki. Annars vegar sem öryggissvæði og hins vegar til að mynda svæði á bökkum tjarnanna, þar sem votlendisgröður að auðveldara með að festa rætur og dafna.

A þessu svæði er einnig undirliggjandi siturkerfi, sem tryggir betri hreinsivirkni gangvart bungmálum.

Tjarnir skulu afmarkaðar og eftir atvikum girtar, þar sem ástæða þykir til.

Við settjarnir skal vera viðvörunarskilti sem gerir grein fyrir vatnsdýpi og hættu fyrir börn.

Landhali niður í botnkóta verður mest 1 : 3.

Tryggt verður með botnpéttungu að tjörnin leiki ekki og verður lekt botnpéttningar á bilinu 1x10-7 til 1x10-11 m/s.

Við stærðarákvörðun settjarna er miðað við sethraða agna 5 - 10 m/klst. eftir aðstæðum. Stærð tjarnarinnar miðað stöðugt vatnsborð verður um 800 m².

Skipulagstillaga

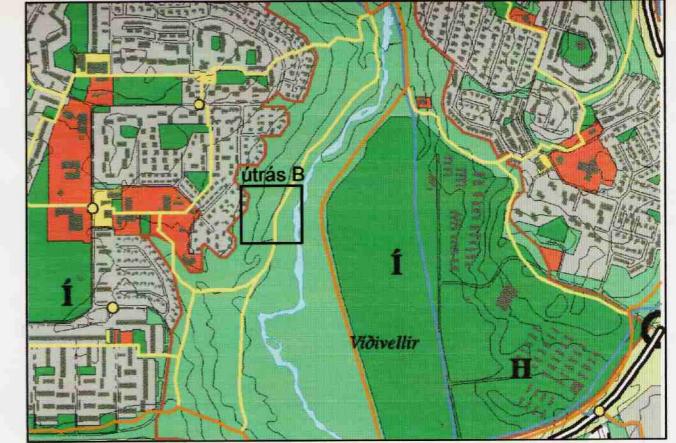
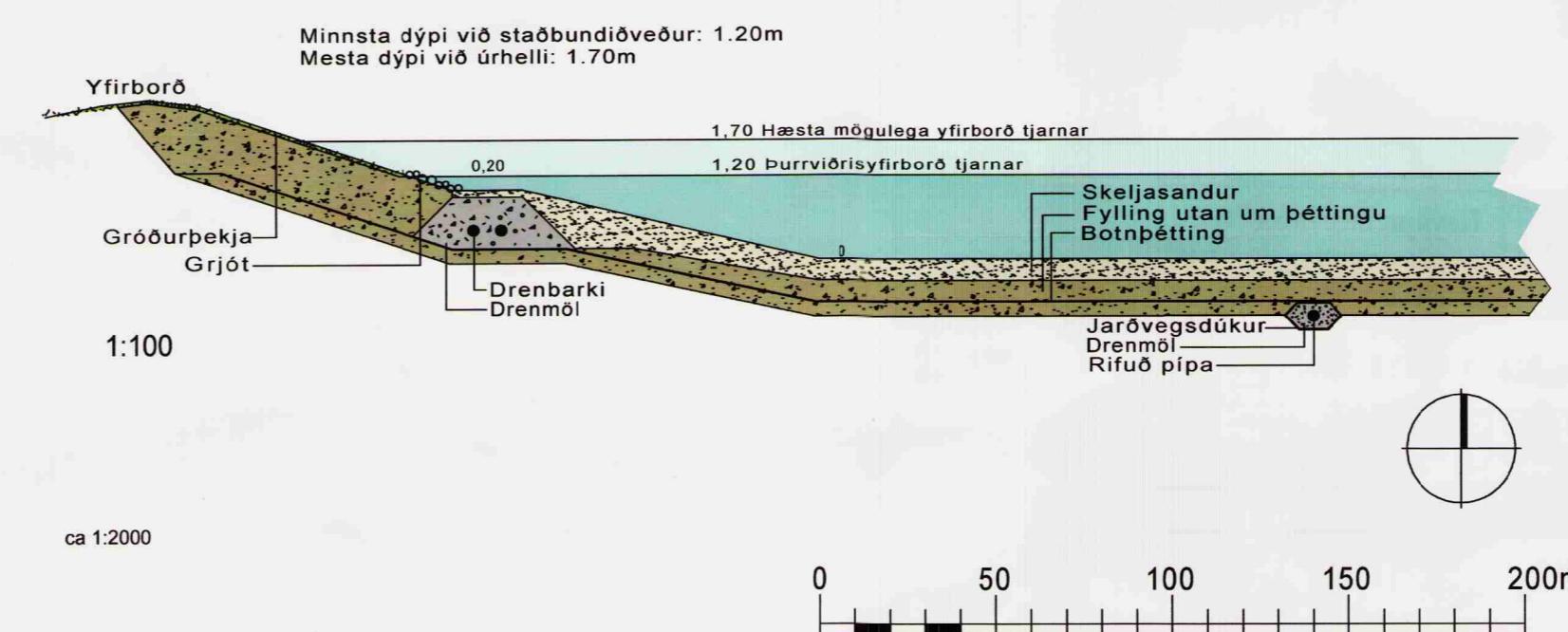
Settjörnin er staðsett í lægðinni við flæðiland, reiknað er mearfð að sett verði grjótvörn meðfram jöðrum tjarnarinnar sem snúa að ánni. Við alverstu aðstæður sem stundum verða í ánni beginn hún leggur og brýrtur að sér ísinn í leysingum er hugsanlegt að flæða muni yfir tjörnum. Miðað við þá kosti sem eru á svæðinu þótti þessi staðsetning heppilegust, en hinn kosturinn hefði verið að grafa fyrir nýrr lögum að næstu útrás sem kennd er við Hóla - Hraun, en það hefði þýtt mikil rask á fallega grónu svæði, auk þess sem nokkur kostnaður væri því fylgjandi.

Frá núverandi ræsi verður grafið fyrir nýju ræsi niður að norðurenda tjarnarinnar. Rennslí frá tjörninni verður úr suðurendanum eftir núverandi lægð að ánni.

Frárennisbrunnar verða huldir, en í mestu lagi brunnlok sýnilegt á yfirborði.

Gert er ráð fyrir að umhverfi tjarnar verði gróðurvætt, þannig að tjörnin falli sem best að núverandi landi, þó þannig að góð sjónræn tengst verði frá göngustignum niður að vatnsborði.

Hægt verður að hreinsa set úr tjörninni frá núverandi göngustig.

YFIRLITSMYND

SKÝRINGAR

- MÖRK SKIPULAGSSVÆÐIS
- BYGGINGARREITUR SETTJARNAR
- SETTJÖRN
- NÜV. FRÁRENNSLISLÖGN
- NÝ FRÁRENNSLISLÖGN
vegna tjarna
- NÜV. STÍGUR

br. 16.12.02. Reiðleð sem samkvæmt aðalskipulagi að falla niður, er inni óbreytt frá fyrra deliðskipulagi.

SETTJARNIR Í ELLIÐAÁRDAL

LÁGABERG - SPORÐHYLLIR ÚTRÁS B

SKILMÁLA- OG SKÝRINGARUPPDRAUTTUR

KVARÐI:	1:2000	TEIKN NR.:	B
DAGS:	26.03.02	HANNAD:	DB
FLOKKUR:	0060	VERKNR:	01087
TEIKNAD:	ER		